

datum:
registratienummer: 154554
afdelingsnaam: BU/Samenleving
steller: mevr. T. van den Bergh-Kramer
paraaf chef:
kopie aan:
onderwerp: Verhogen taalniveau pedagogisch medewerkers Voorschoolse
Educatie

Nota verhogen taalniveau pedagogisch medewerkers Voorschoolse Educatie

1. Inleiding

Bij jonge kinderen verloopt de taalontwikkeling grotendeels spontaan, in interactie met de kinderen en volwassenen om hen heen. Die volwassenen – ouders, pedagogisch medewerkers en leerkrachten – spelen een cruciale rol. Kinderen spiegelen hun taalgebruik aan hen. Juist kinderen met een indicatie voor Voor- en Voerschoolse Educatie (VVE) worden van huis uit vaak onvoldoende gestimuleerd in hun taalontwikkeling. De pedagogisch medewerker van de VVE-instelling is voor de taalontwikkeling van deze kinderen daarom de primaire bron. Het is dus van wezenlijk belang dat pedagogisch medewerkers in VVE-instellingen de Nederlandse taal goed machtig zijn. Alleen dan kunnen zij kinderen de rijke en correcte taal aanbieden die zij nodig hebben, en ze goede feedback geven in de gesprekken die ze met ze voeren. Daarnaast is ook voor de communicatie met ouders en collega's een goede taalvaardigheid noodzakelijk.

Uit verschillende bronnen (opleidingen, toezichthoudende instanties, ouders, de media en experts) blijkt dat het taalniveau van een deel van de pedagogisch medewerkers niet voldoet voor de belangrijke taak die zij te vervullen hebben. Na de 37 grootste gemeenten (G37) hebben hierom nu ook de middelgrote gemeenten, waaronder Hilversum, van het Rijk de opdracht gekregen het taalniveau van de pedagogisch medewerkers van VVE-instellingen te verhogen.

2. Samenvatting van het voorstel

Met het door het Rijk beschikbaar gestelde budget gaan we het taalniveau van pedagogisch medewerkers in de VVE-sector vaststellen door ze te toetsen, en de pedagogisch medewerkers die onder de taalnorm scoren bijscholen.

3. Aanleiding of huidige situatie

Zie inleiding.

4. Doelstelling of gewenste situatie

De middelgrote gemeenten hebben van OCW extra rijksvergoeding Onderwijsachterstanden-beleid (OAB) ontvangen. Het extra geld is bestemd voor verhoging van het taalniveau van pedagogisch medewerkers in de voorschoolse educatie. Voor de onderdelen mondelinge vaardigheden en leesvaardigheden is het te behalen niveau 3F¹; schriftelijke vaardigheden mogen worden beheerst op niveau 2F².

De gemeenten gaan het taalniveau van pedagogisch medewerkers in de VVE-sector vaststellen door ze te toetsen op alle genoemde domeinen van de Nederlandse taal. Vervolgens is het de bedoeling dat de pedagogisch medewerkers die onder de taalnorm scoren, worden bijgeschoold. Op het moment van toetsen wordt niet gekeken naar de opleidingsachtergrond van de pedagogisch medewerkers. Het is de taaltoets zelf waarmee pedagogisch medewerkers hun taalniveau aantonen en die mede bepaalt of bijscholing nodig is³. Uiteindelijk moeten de voorschoolse instellingen eind 2015 bij de GGD en/of Inspectie van het Onderwijs (de toezichthoudende instellingen) kunnen aantonen dat hun pedagogisch medewerkers voldoen aan de gestelde taalnorm.

De verwachting is dat een groot aantal pedagogisch medewerkers de toets niet haalt, bijscholing nodig heeft en opnieuw zal moeten worden getoetst. Bij de G37 liep het percentage geslaagden na de eerste toetsing erg uiteen, met percentages van tussen de 30% en de 70%, en een gemiddelde van rond 50%.

Onze ambitie is om eind 2015 alle pedagogisch medewerkers op het gevraagde niveau te hebben.

5. Risico's, oplossing en toetsing

Naar verwachting is het door het Rijk beschikbare budget ruim voldoende.

Als het een medewerker na twee herkansingen niet is geslaagd voor de toets, dan is de instelling waar de medewerker werkt (Versa Welzijn of Stichting Bink Peuterspeelzalen) verantwoordelijk voor de consequenties voor deze medewerker. De medewerkers worden waar mogelijk binnen de organisatie herplaatst.

6. Financiën

In december 2013 heeft Hilversum voor dat jaar een bedrag van € 117.578,- rijksvergoeding OAB ontvangen voor het verhogen van het taalniveau van de pedagogisch werkers. Hetzelfde bedrag ontvangt Hilversum in 2014 en 2015. In totaal is er dus een bedrag van € 352.734,- beschikbaar. De verwachting is dat dit budget voldoende is.

¹ 3F is het niveau dat men beheerst aan het einde van havo/mob4

² 2F is het niveau dat men beheerst aan het einde van vmbo/mbo1 t/m 3

³ Alle pedagogisch medewerkers moeten worden getoetst, ook bijvoorbeeld degenen die een hbo-opleiding hebben gevolgd of die al vele jaren ervaring in hun beroep hebben. Bij verschillende opleidingen wordt Nederlands niet meegewogen bij de slaag- of zakbeslissing. En pedagogisch medewerkers die langer geleden zijn opgeleid, hebben soms geen goede taalbasis meegekregen.

Begroting

Taaltoets 46 PMers * € 245,-	€ 11.270,00
huren tafels/stoelen	€ 345,00
herkansing toets	€ 6.000,00
Scholing	€ 100.000,00
loon taaltoets 46 PMers * 4 uur * € 30,-	€ 5.520,00
loon herkansing	€ 2.760,00
account oefentoets	€ 500,00
overige kosten (bv reiskosten, overige huur, sluiting peuterspeelzaal op toetsdag)	€ 4.000,00
Onvoorzien	€ 1.000,00
Totaal	€ 131.395,00

Deze Rijksregeling is geldig tot en met eind 2015 en ook het budget is voor deze periode beschikbaar. Aangezien dit bij het opstellen van de begroting 2014 nog niet bekend was, worden de extra lasten en baten bij de jaarrekening 2014 toegelicht. Resterend budget moet aan het onderwijsachterstandenbeleid worden besteed.

7. Burgerparticipatie

nvt

8. Communicatie

Het hele traject gebeurt in overleg met de betrokken VVE-peuterspeelzaalinstellingen Bink en Versa. De gemeente heeft de regierol en de instellingen zijn verantwoordelijk voor de juiste communicatie met de pedagogisch medewerkers. Aan de pedagogisch medewerkers wordt uitgelegd waarom we dit doen: investeren in de kwaliteit van de professionals levert een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van het kind.

Het moeten voldoen aan een hoge taalnorm heeft een grote impact op de instellingen en pedagogisch medewerkers. Hierom is een zorgvuldig traject met een zorgvuldige communicatie, met name met de pedagogisch medewerkers, erg belangrijk. We begeleiden hen, geven ze driemaal de mogelijkheid tot toetsen en houden rekening met de diversiteit van de medewerkers.

We hebben overleg gevoerd met regiogemeenten of het samen optrekken hierin opportuun is. Dit was het geval voor de Gemeente Soest, omdat hun medewerkers bij dezelfde instelling (Bink) werken. De overige gemeenten in de regio vallen niet onder de middelgrote gemeenten of kiezen voor een eigen traject.

9. Duurzaamheid

Op dit moment zijn de eisen voor diplomering als pedagogisch medewerker niveau 3 (vanuit het wettelijke kwalificatiedossier) dat hij of zij alle vaardigheden op niveau 2F beheerst. Dit is dus lager dan het streefniveau van 3F. Met ingang van 1 augustus 2014 wordt het taalniveau

2F centraal geëxamineerd. Als gevolg hiervan voldoen de pedagogisch medewerkers die vanaf 2014 van de opleiding komen wel aan een ‘gegarandeerde’ taalnorm, zij het een te lage. Een jaar later wordt de taalnorm van de opleiding verhoogd naar 3F. Hilversum maakt de afspraak met Versa en Bink dat zij het taalniveau van pedagogisch medewerkers toetsen voordat zij ze aannemen, en dat zij alleen medewerkers aannemen die aan de taalnorm voldoen.

10. Rechtmatigheidskader

Met de betrokken VVE-peuterspeelzaalinstellingen Bink en Versa wordt een contract afgesloten. U vindt het concept in de bijlage.

11. Alternatieven door derden

nvt

12. Voorstel

1. Beschikbare rijksvergoeding OAB voor verhogen taalniveau pedagogisch medewerkers voor dit doel inzetten. Voor 2014 is dit € 235.156,-, voor 2015 € 117.578,-.
2. Raad informeren via bijgaande RIB.